

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра **Фінансового менеджменту та фондового ринку**
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 072 Фінанси,
банківська справа та страхування
(шифр та найменування спеціальності)

освітньо-професійна програма Фінанси, фінансовий менеджмент
та страхування

(назва і програми)

на тему: « **КРЕДИТНИЙ ПОРТФЕЛЬ БАНКУ_____** »
(назва теми)

Виконавець:

студент _____ **ЦЗФН**

Домаскіна Олександра Олегівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

К.Е.Н., СТ. ВИКЛ

(науковий ступінь, вчене звання)

Астахова Наталя Ігорівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ОДЕСА – 2021_

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми Актуальність роботи обумовлена необхідністю удосконалення формування кредитного портфеля банку, щодо:

по-перше, з позицій повного та якісного задоволення потреб реального сектору економіки та населення;

по-друге, брати до уваги конкурентне середовище (фінансові платформи);

по-третє, у зв'язку зі збільшенням в умовах сучасної кризової ситуації ризиків при кредитуванні;

по-четверте, через невідповідність банків до формування кредитного портфелю в кризовій ситуації і з метою попередження кризи;

по-п'яте, внаслідок потреби банківської практики в організаційно-методичному забезпеченні процесу формування кредитного портфеля банку в цілому, так і його субпортфелями, в тому числі субпортфелем споживчих кредитів.

Мета дослідження розробка пропозицій щодо вдосконалення формування кредитного портфелю банку на основі дослідження теоретичних та практичних засад його утворення для підвищення ефективності діяльності банку.

Завдання дослідження:

- дослідити теоретичні поняття кредитного портфеля банку;
- сформувати цілі та функції кредитного портфелю банку;
- визначити класифікаційні ознаки та типи кредитного портфелю банку;
- визначити структуру кредитного портфеля банку;
- визначити методи оцінки якості кредитного портфеля банку;
- надати організаційно-економічну характеристику АТ «ПриватБанк»;
- проаналізувати кредитну політику та кредитний портфель даного банку;
- оцінити ефективність кредитної діяльності даного банку;
- розробити рекомендації щодо підвищення ефективності кредитної діяльності даного банку.

Об'єкт дослідження економічні процеси, що виникають в процесі здійснення банком формування кредитного портфелю.

Предмет дослідження теоретико-методичні та прикладні аспекти, щодо формування кредитного портфелю банку

Методи дослідження були використані загальнонаукові методи пізнання дійсності, такі як: узагальнення, порівняння та систематизація;

системного аналізу; методи індукції та дедукції, методи аналізу та синтезу, економіко-математичні методи, а саме статистичний метод (під час аналізу стану інвестиційної діяльності досліджуваного банку).

Інформаційна база дослідження При написанні кваліфікаційної роботи в якості інформаційної бази використовувалися навчальні посібники і підручники з банківської справи, наукові публікації та монографічні видання, присвячені формуванню та якості кредитного портфеля банку, законодавча база України, фінансова звітність АТ КБ «ПриватБанк» за 2017-2020 роки.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (50 найменувань) та 2-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 85 сторінок. Основний зміст викладено на 79 сторінках. Робота містить 15 таблиць, 14 рисунків.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи бакалавра опубліковано 1 статтю: _____ (назва публікації) // _____ (назва видання, місце, рік).

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі *«Теоретичні аспекти кредитного портфелю банку»* розглянуто поняття, цілі, функції кредитного портфеля банку. Розглянута класифікація та види кредитного портфеля, означена структура кредитного портфеля банку та оцінка якості кредитного портфеля.

У другому розділі *«Оцінка якості кредитного портфеля банку на прикладі АЕ КБ «ПриватБанк»»* проаналізовано загальні фінансові показники АЕ КБ «ПриватБанк», дана характеристика кредитного портфелю банків України. Проаналізовано формування кредитного портфеля АТ КБ «ПриватБанк» оцінена його якість.

У третьому розділі *«Напрями підвищення якості кредитного портфеля банку»* визначені резерви щодо підвищення якості кредитного портфеля АТ КБ «ПриватБанк». Запропоновані шляхи удосконалення кредитного портфеля банку.

ВИСНОВКИ

Проведені дослідження дозволяють зробити наступні висновки, що здійснення кредитних операцій є важливою і необхідною частиною банківської діяльності. Сьогодні банківська система України знаходиться у дуже тяжкому фінансовому становищі. Велика кількість прострочених кредитів призводить до втрати довіри до банку з боку вкладників і акціонерів, виникнення проблем з платоспроможністю та ліквідністю, погіршення репутації банку. Крім того, банк несе додаткові витрати, пов'язані з вимогами щодо повернення кредиту, частина активів банку перебуває у формі непродуктивних.

У зв'язку з цим слід зазначити, що кредитного портфеля має велике значення для банківської системи України, оскільки є складною і багатоаспектною проблемою, пріоритетним підходом, до розв'язання якої слід віднести створення ефективної методики оцінки ефективності управління кредитним портфелем, спрямованої на врахування не лише прибутковості, але й реального рівня ризику кредитних операцій.

Предметом даного дослідження стала кредитна діяльність АТ КБ «ПриватБанк» - одного з державних, найкрупніших, універсальних комерційних банків України, що спеціалізується на обслуговуванні та кредитуванні населення і є лідером у даному сегменті.

Аналіз фінансової звітності, зокрема фінансових результатів дозволяє зробити такі висновки:

– цей банк націоналізовано наприкінці 2016 року із збитками у 178 млрд гривень з метою попередження банківської кризи до якої призвело б його банкрутство. На його спасіння було надано кредит у розмірі 155 млрд. грн. і лише за три роки банк не тільки повернув залучені в держави кошти, але і отримав найвищий пробуток у розмірі 32 млрд. грн у 2019 році, що становило більше 50% від сумарного прибутку усієї банківської системи України у 2019 році. І навіть у час пандемії, у 2020 році частка прибутку від сумарного

прибутку банків України зросла до 61,3%. Тим самим він довів, що державна власність – це не завжди відстале і збиткове, а отже не завжди погане;

– аналіз кредитної діяльності банку довів про нетипову структуру його активів, в якій переважає частка державних цінних паперів, пакет яких банк отримав під час націоналізації, вартість кредитного портфелю у структурі активів не перевищує 20%. У самій структурі кредитів перевищує частка фізичних осіб – більше 80%, така структура пояснюється тим, що він з самого початку був орієнтований саме на обслуговування фізичних осіб, на корпоративний сегмент приходиться лише близько 20%, майже однаково між двома його частинами – юридичними особами та МСП. Така структура достатньо ризикова, так як має місце висока залежність від одного сегменту і кінець 2016 року, коли банк на державному рівні вимушені були спасати, довів, що це більше є його недоліком ніж перевагою;

– також суттєвим негативним фактором, що суттєво впливає на якість кредитного портфелю банку є наявність в його структурі окремого кредитного портфелю із знеціненими кредитами у розмірі більше 210 млрд грн., які дісталися банку від колишніх його власників. Для покриття можливих збитків під цей портфель сформовано резерви, що становлять більше 70% від всіх резервів Банку. Наявність цього портфелю не лише вимагає залучення додаткових фінансових ресурсів під резерви, що знижує прибутковість фінансових ресурсів банку, так як ці резерви можна було б також використати на розширення кредитної діяльності, він також негативно впливає на якість кредитного портфелю, суттєво знижуючи ефективність управління кредитним портфелем Банку;

– аналіз довів також про наявність у Банку великої клієнтської бази, майже кожен другий українець на сьогодні є клієнтом даної фінансової установи, але, особливо у сегменті юридичних осіб, на сьогодні більшість клієнтів можна віднести до низькоактивних, або взагалі не активні (таких що час від часу користуються обмеженою кількістю банківських послуг), що

також входить до переліку проблем стосовно управління кредитним портфелем Банку;

- наявність всіх цих проблем у сукупності негативно впливає на ефективність управління кредитним портфелем, яка у 2019 році не перевищувала 8%, при прибутковості кредитного портфелю у 6,6% та високим рівнем його ризиковості, що досягав у 2019 році майже 80%;

- виявлені слабкі сторони у кредитній діяльності Банку і сформували резерв щодо підвищення ефективності управління його кредитною діяльністю.

Отже, в якості основних резервів підвищення прибутковості кредитної діяльності Банку було визначено наступні заходи:

- подальше нарощення кредитування корпоративного сегменту (збільшення його частки у структурі кредитного портфелю майже до 70%, як найбільш надійних позичальників в умовах сьогодення і з метою формування більш гнучкої та менш залежної від окремого сегменту його структури;

- зниження ризиковості кредитного портфелю даного Банку.

Для реалізації першого резерву необхідно посилити комунікаційну політику з метою активізації вже існуючих неактивних клієнтів Банку, що дозволить ще збільшити обсяг кредитування, а отже і підвищити розмір процентних доходів та збільшити частку кредитного портфелю в активах даного Банку.

Для зниження кредитного портфельного ризику були запропоновані наступні заходи:

- вдосконалення механізму оцінки кредитоспроможності потенційних позичальників;

- переглянути ліміти кредитування.

У системі прийняття фінансових рішень надзвичайно важливим є проведення оцінки ефективності кредитної діяльності банку.

АНОТАЦІЯ

Домаскіна Олександра Олегівна, « Кредитний портфель банку », (прізвище та ініціали студента) (назва кваліфікаційної роботи)
кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності «072 Фінанси, банківська справа та страхування» за освітньо-професійною програмою Фінанси, фінансовий менеджмент та страхування
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2021__ рік

Кваліфікаційна робота бакалавра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – економічні процеси, що виникають в процесі здійснення банком формування кредитного портфеля.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти кредитного портфелю банку такі як поняття, цілі, функції кредитного портфеля банку, класифікаційні ознаки кредитного портфеля банку, структура та оцінка якості кредитного портфеля банку

Проаналізовано характеристика кредитного портфеля банків України, загальна характеристика АТ КБ «ПриватБанк», формування кредитного портфеля АТ КБ «ПриватБанк», оцінена якість кредитного портфеля АТ КБ «ПриватБанк»

Запропоновано визначення резервів щодо підвищення якості кредитного портфелю банку АТ КБ «Приватбанк», шляхи удосконалення кредитного портфеля банку.

Ключові слова: активні операції, кредити, активи, кредитний портфель.

ANNOTATION

Domaskina Oleksandra Olehivna, « Bank loan portfolio », (students surname and initials) (work title)
thesis for Master degree in specialty «072 Finance, banking and insurance» under the program «Finance, financial management and insurance»,
Odessa National Economic University
Odessa, 2021__

Thesis consists of three chapters. Object of study economic processes that arise in the process of bank formation of the loan portfolio.

Diploma thesis deals with theoretical aspects of the bank's loan portfolio such as concepts, goals, functions of the bank's loan portfolio, classification features of the bank's loan portfolio, structure and quality assessment of the bank's loan portfolio.

The characteristics of the loan portfolio of Ukrainian banks, the general characteristics of JSC CB "PrivatBank", the formation of the loan portfolio of JSC CB "Privatbank", the quality of the loan portfolio of JSC CB "PrivatBank" are analyzed

It is proposed to determine the reserves for improving the quality of the loan portfolio of JSC CB "Privatbank", ways to improve the loan portfolio of the bank.

Keywords: active operations, loans, assets, loan portfolio.